

Λέξεις οδηγού *

- Αναθεωρώ (Review):** εξετάζω ένα θέμα εκ νέου, κάνω ανασκόπηση και αν χρειαστεί τροποποιώ ή μεταβάλλω πλήρως μία άποψη. Επανεξετάζω.
- Αναλύω (Analyze):** εξετάζω με λεπτομέρεια ένα θέμα, εντοπίζω σημαντικά σημεία και χαρακτηριστικά και το ερμηνεύω. Εξηγώ.
- Αντιπαραθέτω (Contrast):** αναφέρω/παρουσιάζω ένα θέμα με ακρίβεια και το εξετάζω συγκριτικά με κάποιο άλλο. Αντιπαραβάλλω.
- Αξιολογώ (Assess):** εξετάζω κάτι πόσο αξιόπιστο μπορεί να είναι. Εκτιμώ. Αποτιμώ.
- Αξιολογώ (Evaluate):** προσδιορίζω την αξία, τη σημασία και την ποιότητα ενός πράγματος, παραθέτοντας αποδεικτικά στοιχεία, συγκρίνοντάς το με άλλα όμοια. Αποτιμώ. Εκτιμώ.
- Αξιολογώ κριτικά (Critically Evaluate):** εξετάζω τα επιχειρήματα υπέρ/κατά για ένα θέμα, εκτιμώντας την ισχύ αποδεικτικών στοιχείων και των δύο πλευρών. Χρησιμοποιώ την έρευνά μου για να εκτιμήσω προτιμώμενες απόψεις, θεωρίες, μοντέλα ή στοιχεία
- Απαριθμώ (Enumerate):** εκθέτω αναλυτικά και κατά σειρά πράγματα ή γεγονότα, καταμετρώ τα μέρη ενός συνόλου ένα προς ένα.
- Απεικονίζω (Illustrate):** περιγράφω με ακρίβεια κάτι όπως συμβαίνει ή υπάρχει, δίνοντας παραδείγματα ή αποδείξεις. Εκφράζω κάτι με παραστατικό τρόπο, εικονογραφώ.
- Αποδεικνύω (Prove):** με λογικά επιχειρήματα στηρίζω μία γνώμη, έναν ισχυρισμό, μία υπόθεση/ κάνω φανερή την αλήθεια ενός πράγματος/ μιας κατάστασης.
- Δηλώνω (State):** δίνω τα κύρια χαρακτηριστικά, ανακοινώνω, διακηρύσσω, διατυπώνω, εκθέτω, αναφέρω, καθορίζω, λέω.
- Διακρίνω (Distinguish):** αντιλαμβάνομαι τις διαφορές δύο ή περισσότερων πραγμάτων, σημειώνω την διαφορά, διαιρώ κάτι σε κατηγορίες, σε ομάδες. Ξεχωρίζω.
- Διερευνώ (Explore):** εξετάζω κάτι λεπτομερώς και προσεκτικά. Ερευνώ/ μελετώ σε βάθος όλες τις πτυχές ενός θέματος. Εξερευνώ . Ανιχνεύω
- Διηγούμαι (Narrate):** περιγράφω, εκθέτω προφορικά ή γραπτά κάποιο γεγονός. Παρουσιάζω αφηγηματικά μια ιστορία, αφηγούμαι, εκθέτω, εξιστορώ.
- Δικαιολογώ (Justify):** εξηγώ τους λόγους που με οδήγησαν σε μία απόφαση ή σε μία κρίση. Επιχειρώ να τεκμηριώσω με αποδεικτικά στοιχεία μία άποψη μου ή την ορθότητα μιας ενέργειάς μου, η οποία αμφισβητείται ή μπορεί να αμφισβητηθεί.
- Εξετάζω (Examine):** παρατηρώ κάτι προσεκτικά, για να βγάλω συμπεράσματα γι' αυτό. Ελέγχω κάτι προσεκτικά, συγκεντρώνω πληροφορίες για κάτι και προσπαθώ να βγάλω σχετικά συμπεράσματα. Ασχολούμαι, πραγματεύομαι, μελετώ, περιεργάζομαι.
- Εξηγώ (Explain):** εκφράζω με σαφήνεια γιατί συμβαίνει κάτι. Περιγράφω, αναλύω λεπτομερώς κάτι ώστε να γίνει κατανοητό. Επεξηγώ. Ερμηνεύω. Αποσαφηνίζω.

- Επαληθεύω (Verify):** ελέγχω την ακρίβεια/ αλήθεια ενός πράγματος/κατάστασης. Εξακριβώνω, επιβεβαιώνω, αποδεικνύω.
- Επιχειρηματολογώ (Argue):** παρουσιάζω το υπό συζήτηση θέμα/άποψη και χρησιμοποιώ επιχειρήματα είτε προς υποστήριξη της άποψης αυτής είτε ενάντιά της. Συζητώ.
- Ερμηνεύω (Account for):** εξηγώ γιατί/πώς κάτι συμβαίνει/συνέβη. Δίνω τους λόγους για.
- Ερμηνεύω (Interpret):** εξηγώ κάτι αναλύοντας το νόημά του. Κάνω κάτι κατανοητό, αποδίδω.
- Ιχνογραφώ (Trace):** ακολουθώ τη σειρά διαφόρων σταδίων σε ένα γεγονός ή μία διαδικασία. Παρασταίω.
- Κρίνω – Ασκή κριτική (Critique):** εκφράζω τεκμηριωμένη κρίση. Επισημαίνω θετικά και αρνητικά σημεία ενός πράγματος, γεγονότος, άποψης, ιδέας, κ.ά. διερευνώντας τυχόν επιπτώσεις. Συγκεντρώνω σύνολο κριτικών για ένα θέμα και σχολιάζω.
- Περιγράφω (Describe):** καταγράφω τα κύρια χαρακτηριστικά μιας κατάστασης. Επισημαίνω τα κύρια γεγονότα. Αναφέρω προφορικά ή γραπτά, πως είναι ένα πράγμα ή μια κατάσταση
- Προσδιορίζω (Define):** διατυπώνω τον ακριβή ορισμό μίας λέξης ή έννοιας. Περιγράφω τα κύρια χαρακτηριστικά, καθορίζω, ορίζω.
- Σε ποιο βαθμό (To what extent):** για να κρίνω σε ποιο βαθμό είναι κάτι αληθινό ή κατά πόσο συμβάλλει σε ένα τελικό αποτέλεσμα
- Συγκρίνω (Compare):** εξετάζω ταυτόχρονα και παράλληλα τις ιδιότητες, το χαρακτήρα δύο εννοιών, γεγονότων, πραγμάτων ή προσώπων, στα οποία υπάρχει κάποιο βασικό κοινό στοιχείο, για να διαπιστώσω τις ομοιότητες και τις διαφορές τους ώστε να τα αξιολογήσω. Παραλληλίζω, παραβάλλω.
- Συζητώ (Discuss):** ανταλλάσσω απόψεις και σκέψεις, για να καταλήξω μαζί με άλλους σε ένα συμπέρασμα ή σε μια απόφαση. Σκέφτομαι, υπολογίζω τα υπέρ και κατά επιχειρήματα για να κάνω κάτι, κουβεντιάζω, αξιολογώ κριτικά.
- Συνοψίζω (Summarize, Outline):** δίνω μία συνοπτική άποψη των κύριων σημείων ενός θέματος, παραλείποντας λεπτομέρειες και παραδείγματα. Εκφράζω περιληπτικά.
- Συσχετίζω (Relate):** προσδιορίζω τη σχέση (ομοιότητες και συνδέσεις) μεταξύ δύο ή περισσότερων πραγμάτων/ καταστάσεων.
- Σχολιάζω (Comment on):** προσδιορίζω και γράφω τα κύρια ζητήματα, δίνοντας αντιδράσεις/ απαντήσεις με βάση όσα έχω διαβάσει/ ακούσει.

* Το παρόν κείμενο βασίζεται στην καταγραφή λέξεων-οδηγών και οδηγιών που πραγματοποιήθηκε από την ομάδα εργασίας του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στο πλαίσιο ανάπτυξης του [Οδηγού Πληροφοριακής Παιδείας \(ILSEAB\)](#). Όλο το υλικό του ILSEAB έχει αδειοδοτηθεί και χρησιμοποιείται και εδώ με βάση την παρακάτω Creative Commons άδεια: Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση-Παρόμοια Διανομή 4.0 ([Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International](#))